

นวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ผล
ทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทยโพธาราย
และส่งเสริมการเรียนรู้ที่องค์มุด

นางสาวจันทิมา แก่นสาร

ตำแหน่ง ครูพี่ช่วย

โรงเรียนบ้านไทยโพธาราย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้เรื่อง วัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทยโพนทรายและส่งเสริมการเรียนรู้ห้องสมุด โดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดนักเรียนมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนคำศัพท์ภาษาไทย และเพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

การจัดทำรายงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรม รวมถึงประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบชุดกิจกรรม ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนรู้นี้ในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

ขอขอบพระคุณนางสาวอัญญาณี สอนอาจ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไทยโพนทราย ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ คณะครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานในครั้งนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน นักเรียนและผู้สนใจในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จันทิมา แก่นสาร
ครูโรงเรียนบ้านไทยโพนทราย
ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. ชื่อนวัตกรรม	๑
๒. ผู้จัดทำ	๑
๓. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	๑
๔. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ	๑
๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๑
๖. กลุ่มเป้าหมาย	๒
๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๒
๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๓
๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของนวัตกรรม	๔
๑๐. กระบวนการจัดการเรียนรู้/จัดกิจกรรม/นำองค์ความรู้ไปใช้	๘
๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๙
๑๒. บทเรียนที่ได้รับ	๘
๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ	๙
๑๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์	๙
๑๕. ภาคผนวก	๑๐

รายงานนวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทยโพนทรายและส่งเสริมการเรียนรู้ห้องสมุด

๑. ชื่อผลงาน นวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทยโพนทรายและส่งเสริมการเรียนรู้ห้องสมุด

๒. ผู้นำเสนอผลงาน นางสาวจันทิมา แก่นสาร ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านไทยโพนทราย

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน Reading และการเขียน (Writing) หรือ ๓R๘C เนื่องจากซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นที่ต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน และเชื่อมโยงความรู้ ทักษะการอ่านการเขียน จึงมีความสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้

การพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียน ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า คุณภาพผู้เรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จะต้องมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน สื่อความหมาย เพื่อเชื่อมโยงความรู้สู่การเรียนรู้และการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการอ่านการเขียน ที่เป็นทักษะพื้นฐานที่เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

ผลการประเมินด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน ของโรงเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านการเขียน คือ อ่านเขียนคำ ประโยค และเรื่องราว ไม่เหมาะสมกับวัย

ข้าพเจ้า เป็นครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านการเขียน สังเกตการเขียนตามคำบอก การแต่งประโยค การเขียนเรื่องตามจินตนาการ หรือการคัดลายมือ พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ส่งผลให้การประเมินการอ่านการเขียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ และยังส่งผลต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

ข้าพเจ้าได้สังเคราะห์ปรัชญาसरคณियม ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Dewey ที่พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ และวิเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นการคิด ลงมือทำ และนำเสนอของผู้เรียน สู่การออกแบบนวัตกรรม คือ บันทึกรักการอ่าน ภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมหน้าเสาธง นักข่าวรุ่นเยาว์พักเที่ยง ภาษาถิ่น นิทานพาสุนัขหาสุนัขพาเพลิน ซึ่งเป็นนวัตกรรม ที่ส่งเสริมการอ่านการเขียนของผู้เรียน ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยออกแบบเนื้อหาของนวัตกรรมให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาการอ่านการเขียน ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้พัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โดยใช้บันทึกรักการอ่าน ภาษาไทยวันละคำกิจกรรมหน้าเสาธง นักข่าวรุ่นเยาว์พักเที่ยง ภาษาถิ่น นิทานพาสุนัขหาสุนัขพาเพลิน

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านการเขียนของผู้เรียน
๒. เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านและการเขียนของผู้เรียน
๓. เพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๒๘ คน
โรงเรียนบ้านไทยโพนทราย

๖.๑ เเชิงปริมาณ

- ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านการเขียน
- ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีทักษะการอ่าน
- ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีทักษะการเขียน
- ผู้เรียนร้อยละ ๙๐ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๖.๒ เเชิงคุณภาพ

- ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่านการเขียนในระดับดี
- ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน ในระดับดี
- ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น
- ผู้เรียนมีการอ่านการเขียนนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และการดำรงชีวิต

๗. เครื่องมือที่ใช้

ที่	เรื่อง	จำนวน
๑	แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม จำนวน ๑ กิจกรรม
๒	แผนการจัดการเรียนรู้	๑๖ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบความรู้ด้านการอ่านการเขียน (K)	๒๐ ข้อ
๔	แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน (P)	๒๐ ข้อ
๕	แบบวัดเจตคติในการเรียนรู้ (A)	๑๐ ข้อ

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๑. วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านการเขียน และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถด้านการอ่านการเขียน จำนวน ๓ กลุ่ม ตามผลการประเมินการอ่านการเขียน
๒. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรสถานศึกษา และศึกษาแนวความคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนในการอ่าน การเขียนอย่างเหมาะสมกับระดับชั้น
๓. ศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะตามมาตรฐานตัวสะกด จำนวน ๙ มาตรฐาน โดยเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความง่ายไปหายาก และใช้ระยะเวลาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๔. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านการเขียน ศึกษาแนวทางการออกแบบกิจกรรมอ่านการเขียน เพื่อออกแบบนวัตกรรม คือ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน
๕. สร้างแบบบันทึกการอ่าน จำนวน ๒๗ ชุด รวม ๒๐ กิจกรรม ประกอบด้วย

แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ คนละ ๑๔ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ คนละ ๒๐ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ คนละ ๒๐ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ กิจกรรม
สร้างแบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๓ ชนิด เพื่อวัดทักษะการอ่านการเขียน
ความรู้ (K) ทักษะ (P) คุณลักษณะ (A) ได้แก่

แบบทดสอบการอ่านการเขียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ ๓ ตัวเลือก จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๖. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และครูภาษาไทย และนำมาปรับแก้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการประเมินด้านการอ่านการเขียน โดยใช้แบบประเมิน IOC

๗. กำหนดขอบเขตของการดำเนินการ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

นวัตกรรม ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้แก่ ทักษะการอ่านการเขียน

ระยะเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย กำหนดระยะเวลา ๙ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๔ วัน รวม ๑๔ ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระหว่างเดือนมกราคม- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนภาษาไทยตามตารางสอนที่ได้รับผิดชอบ

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๒๗ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของนวัตกรรม/องค์ความรู้ในการพัฒนาผู้เรียน แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วยหลายทฤษฎี ซึ่งมีแนวคิดมาจาก ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านแนวคิดดั้งเดิม ที่การศึกษามักเน้นแต่เนื้อหา สอนให้ท่องจำเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนพัฒนาด้านสติปัญญาอย่างเดียว ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความกล้าและความมั่นใจในตนเอง ประกอบกับมีความก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดแนวความคิดปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมขึ้น ปรัชญานี้เน้นกระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เมื่อนำมาใช้กับการศึกษา แนวทางของการศึกษาจึงต้องพยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลาและภาวะแวดล้อมอยู่เสมอ การศึกษาจะไม่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง ความรู้ และค่านิยมที่คงที่ หรือสิ่งที่กำหนดไว้ตายตัว ต้องหาทางปรับปรุงการศึกษาอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ ซึ่งในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนในครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) คือ แนวความคิดของนักจิตวิทยาที่พยายามจะอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นผลของการฝึกฝนซ้ำซาก และเป็นไปในลักษณะถาวร ซึ่งไม่สามารถมองเห็นและสังเกตได้โดยตรง โดยที่นักจิตวิทยาแต่ละคนก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะที่แตกต่างกัน จึงเกิดมีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญหลายๆ ทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้เป็นการกล่าวถึงกฎและหลักการ สามารถอธิบายเงื่อนไขว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือไม่ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, ๒๕๔๘ : ๑๒๕)

๒. ทฤษฎีสรุคนิยม (Constructivism) คือ แนวคิดที่เน้นพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมการพัฒนาภายในตัวบุคคล ให้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาขึ้นด้วยตัวเองมากกว่าที่จะรับความรู้ หรือเกิดความเข้าใจจากบุคคลอื่น และบุคคลจะเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการลงมือทำหรือการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในลักษณะการเผชิญสถานการณ์จริง ซึ่งมีหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการใช้ Active Process และจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางปัญญา ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้นั้น (อัญชลี สิรินทร์วารวงศ์, ๒๕๔๓: ๗๘)

๓. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบให้ความร่วมมือ (Cooperative and collaborative learning) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ ๓-๖ คน ช่วยกันเรียนเพื่อให้บรรลุหมายของกลุ่ม โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การพึ่งพากันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุนกันการกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะระหว่างบุคคล (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ๒๕๕๒: ๔๖)

๔. ทฤษฎีโซเซียลคอนสตรัคติวิซึ่ม (Social constructivism) ของ Vygotsky ที่เน้นการสร้างความรู้ในบริบทการเรียนรู้ทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการสร้างความรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาที่อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนาที่เรียกว่า Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนอยู่ระดับต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า Scaffolding และ Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่

เด็กกับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อน ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (อมรินทร์ อัมพลพงษ์, ๒๕๕๙: ๘๙)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ และเน้นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษาโดย นักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทย คำว่าการเรียนรู้เชิงรุกแทน Active Learning ซึ่งมีนิยามความหมาย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ : ๒๐) ได้กำหนดความหมายของ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) หมายถึง เป็นการที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ใช้ทักษะพื้นฐานในด้านการอ่าน การเขียน รวมทั้งการฟัง การตั้งคำถามและอภิปรายร่วมกันบูรณาการในการเรียนรู้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้ ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๒ : ๔) ได้กำหนดความหมายของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๖๒ : ๔) เสนอแนวคิดของ Active Learning คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดการกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

จากที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเอง จากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด การลงมือทำ การตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำเสนอข้อมูล จากการเรียนรู้ของตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและใช้ทักษะกระบวนการที่หลากหลาย ในการเรียนรู้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๔ : ๒๑) ได้สรุปความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้

๑. การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมให้มีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียน การมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจาร์ณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรม มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการเรียนรู้ของตนเองสู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

๒. การเรียนรู้เชิงรุก จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

๓. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ และทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

๔. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียน และครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อแสดงออกถึงตัวตน และศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอน มีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

๕. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยสามารถรักษาสผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและยั่งยืน เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริง สามารถเก็บในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องที่เรียนได้อย่างคงทน และมีความเข้าใจอย่างลุ่มลึกจากการปฏิบัติจริงของตนเอง ที่เกิดจากการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ผ่านกระบวนการการคิด การลงมือทำและนำเสนอด้วยตนเอง ซึ่งในการพัฒนานวัตกรรมในครั้งนี้ ผู้จัดทำเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนที่จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้อธิบายถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๒ : ๒๒) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้สูงสุด
๔. เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
๕. ผู้เรียน ได้เรียนรู้ความมีวินัย ในการทำงานกลุ่มร่วมกับคนอื่น
๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๖๐ : ๒๒) สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่มการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นชักชวนระดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง

๒. กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๓. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน
๔. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง
๕. ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่ผู้สอนกำหนด
๖. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพ จะช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

๑. PLC ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการ เรียนรู้ ทักษะการ สื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการจัดการความ ชัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน

๒. PLC ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครูรู้สึกถึงคุณค่า ของงานครู เห็นเป้าหมายที่สำคัญร่วมกันเป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม ความเป็น กัลยาณมิตร (ปณัสยา รัตนพันธ์ ๒๕๖๐ : ๗๙)

กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. Dialogue หรือ กระบวนการสุนทรียสนทนาเพื่อเรียนรู้กันและกันด้วยการคุยกัน เน้นการฟัง อย่างรู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เพื่อจัดการตัดสินใจที่เกิดขึ้นขณะฟัง การฟังนั้นก็เต็มไปด้วยความกรุณาต่อ กัน ทุกคนจะมีโอกาสรับเนื้อความได้อย่างครบถ้วนทั้งมิติและเนื้อหา ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Dialogue เช่น ห้าปีที่แล้วเราเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อีกห้าปีข้างหน้าเราอยากเห็นองค์กรเราเป็น อย่างไร อะไรที่หล่อหลอมให้เรากลายเป็นคนแบบนี้ เราจะอยู่ตรงไหนของจักรวาล ซึ่งเราเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร เป็นต้น

๒. Lesson Study เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของ กลุ่มครู ตัวอย่าง หัวข้อคำถามเพื่อ Lesson Study เช่น ทำอย่างไรที่จะให้โรงเรียนพัฒนาปัญญาภายในให้กับ ผู้เรียน กิจกรรมฝึกฝนการรู้ตัวมีอะไรบ้าง ทำอย่างไรบ้างกับเด็กแต่ละวัย การฝึกให้เด็กได้ใคร่ครวญควรมี กิจกรรมใดบ้าง การฝึกฝน Dialogue มีกระบวนการอย่างไร เป็นต้น

๓. Share & Learn แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวจากหน้า งานของกันและกัน เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำให้งาน พัฒนาขึ้น อาจจะทำเป็นคู่ ทำเป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Share & Learn เช่น อะไรคือปัญหาหรือสิ่งที่เราต้องการพัฒนา ทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ผลเป็น อย่างไร อะไรที่ยืนยันว่าเราได้พบผลเช่นนั้น เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

๔. AAR (After Action Review) เป็นการร่วมกันอภิปราย สรุปในแต่ละแง่มุมหลังจากเสร็จสิ้น กิจกรรมเพื่อทำให้เกิดการใคร่ครวญ หรือการทบทวนต่อเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ AAR เช่น เห็น อะไร รู้สึกหรือคิดอย่างไร อะไรที่เราได้เรียนรู้ เป็นต้น

๕. การสร้าง PLC ยังครอบคลุมถึงเด็กและผู้ปกครองอันเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในแง่ของ เป้าหมาย กระบวนการและกิจกรรม หมายถึง PLC จะสร้างมวลพลังแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับคนที่แวดล้อม อยู่ให้พัฒนาขึ้น

๑๐. กระบวนการจัดการเรียนรู้/จัดกิจกรรม/นำองค์ความรู้ไปใช้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านการเขียน และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถด้านการอ่านการเขียน จำนวน ๓ กลุ่ม ตามผลการประเมินการอ่านการเขียน
๒. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรสถานศึกษา และศึกษาแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนในการอ่าน การเขียนอย่างเหมาะสมกับระดับชั้น
๓. ศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะตามมาตรฐานตัวสะกด จำนวน ๙ มาตรฐาน โดยเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความง่ายไปหายาก และใช้ระยะเวลาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๔. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านการเขียน ศึกษาแนวทางการออกแบบกิจกรรมอ่านการเขียน เพื่อออกแบบนวัตกรรม คือ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน
๕. สร้างแบบบันทึกการอ่าน จำนวน ๒๗ ชุด รวม ๒๐ กิจกรรม

ประกอบด้วย

แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ คนละ ๑๔ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ คนละ ๒๐ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบบันทึกการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ คนละ ๒๐ เรื่อง จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกบันทึกภาษาไทยวันละคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑ กิจกรรม
แบบฝึกอ่านนิทานพาสุขมหาสนุกพาเพลินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ กิจกรรม
สร้างแบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๓ ชนิด เพื่อวัดทักษะการอ่านการเขียน

ความรู้ (K) ทักษะ (P) คุณลักษณะ (A) ได้แก่

แบบทดสอบการอ่านการเขียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ ๓ ตัวเลือก จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๖. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และครูภาษาไทย และนำมาปรับแก้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการประเมินด้านการอ่านการเขียนโดยใช้แบบประเมิน IOC

๗. กำหนดขอบเขตของการดำเนินการ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

นวัตกรรม ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียน

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้แก่ ทักษะการอ่านการเขียน

ระยะเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย กำหนดระยะเวลา ๙ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๔ วัน รวม

๑๔ ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระหว่างเดือนมกราคม- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนภาษาไทยตามตารางสอนที่ได้รับผิดชอบ

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๒๘ คน
 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

- ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่านในระดับดี
- ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน ในระดับดี
- ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น
- ผู้เรียนมีการอ่านการเขียนนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และการดำรงชีวิต

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

- ๑) ครูมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย น่าสนใจ เช่น ใช้เกม/กิจกรรมสนุกสนานต่างๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีกับรายวิชาภาษาไทย
- ๒) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริงจะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำบทเรียนได้และสามารถนำบทเรียนที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ๓) การให้นักเรียนเริ่มต้นเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เรียนรู้ตามความสนใจทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้
- ๔) การส่งเสริมจากผู้บริหารและคณะครูผู้สอนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้สามารถพัฒนา ปรับปรุงนวัตกรรมและวิธีในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

- การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ในการจัดสรรงบประมาณ นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำในการดำเนินการจนสำเร็จ
- ความร่วมมือจากคณะครูในการ PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อวางแผนการดำเนินกิจกรรม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมจนสามารถดำเนินงานได้สำเร็จคล่อง
- ความร่วมมือจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในการเรียนรู้ ทำความเข้าใจในบทเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรม

๑๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
๑.เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องี่อ่าน	ทดสอบ	แบบวัดทักษะการอ่าน การเขียน	ผ่านร้อยละ ๘๐
๒.เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านการเขียน	ประเมินทักษะการอ่านการเขียน	แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน	ผ่านระดับดี
๓.เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	วัดเจตคติ	แบบวัดเจตคติ	ระดับมาก

ภาคผนวก

ภาษาไทยวันละคำ

คำศัพท์

พระนาสิก

คำอ่าน

พระ-นา-สิก

ความหมาย

จมูก

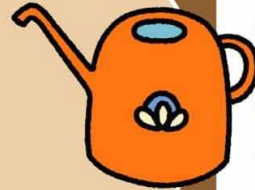
Khun.cool

One Word a Day

ภาษาอังกฤษวันละคำ

Vocabulary

Pronunciation

Meaning

หนูน้อยนักอ่าน

ราชสีห์
ไก่ และ ลาโง่

ไก่และลาเป็นเพื่อนรักกันมานาน วันหนึ่งขณะที่สัตว์ทั้งสองกำลังหากินอยู่ด้วยกันอย่างเพลิดเพลิน ราชสีห์ตัวหนึ่งก็แอบย่องเข้ามาหวังจะตะปบลากิน ไก่เห็นดังนั้นจึงโก่งคอร้องเสียงหลง เจ้าลาที่ตะเบ็งเสียงร้องตามขึ้นบ้าง ประสานกันเสียงเอ็ดตะโร ทำให้ราชสีห์ตกใจวิ่งหนีไป ลาคิดว่าราชสีห์กลัวตน ก็นึกคะนองวิ่งร้องไล่ตามไปไม่หยุด ราชสีห์จึงคิดอุบายหลอกให้ลาวิ่งตามไปเรื่อยๆ จนถึงกลางป่าลึก จากนั้นราชสีห์ก็หันมาขย้ำลากินเป็นอาหารอย่างง่ายดาย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
คนโอ้อวดหลงตน ย่อมติดกับดักศัตรูโดยง่าย

หนูน้อยนักอ่าน

แมว กับ หนู

บ้านหลังหนึ่งมีหนูชุกชุมมาก เจ้าของบ้านจึงนำแมวมาเลี้ยงไว้ เจ้าแมวขยันไล่จับหนูกินทุกวันจนหนูลดจำนวนลงไปมาก พวกหนูที่เหลือจึงปรึกษากันว่าจะไม่ลงไปห้องเก็บอาหารชั้นล่างอีก แมวเฝ้ารอจับหนูอยู่หลายวัน ไม่เห็นหนูเลย ก็แปลกใจ จึงวางแผนแกล้งนอนนิ่งๆ ซ่อนเล็บแหลมคมไว้ให้มืดซิด ทำให้เป็นซากไร้วิญญาณให้พวกหนูตายใจ หนูตัวหนึ่งรู้ทัน จึงพูดไปว่า “โธ่เอ๊ย เจ้าแมวเจ้าเล่ห์ พวกเรารู้ว่าเจ้ายังไม่ตาย อย่าแกล้งให้เมื่อยเลย พวกเราไม่หลงกลเจ้าหรอก”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
คนฉลาดย่อมไม่ประมาทหลงกลอุบาย

หนูน้อยนักอ่าน

ลูกหมูกับฝูงแกะ

ลูกหมูอ้วนตัวหนึ่งแอบหลบหนีเข้าไปอยู่ในฝูงแกะ เมื่อคนเลี้ยงแกะมาพบเข้าก็วิ่งไล่กวาดจับ เจ้าลูกหมูวิ่งหนีสุดสุด และส่งเสียงร้อง อู๊ด อู๊ด ดังลั่น ทำให้ฝูงแกะแตกกระเจิง แกะตัวหนึ่งจึงพูดขึ้นว่า โอ๊ย! เจ้าจะวิ่งวุ่นวายทำไมนะ ยินนิงๆ ให้พวกมนุษย์จับเหมือนพวกข่าลี” “นั่นเขาจับพวกเจ้าไปตัดขน แต่ข่านะเขาจับไปเชือดต่างหากละ ใครจะยินอยู่นิงๆ ให้จับ” ลูกหมูตะโกนพร้อมวิ่งหนีสุดชีวิต

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
อย่าตัดสินการกระทำของผู้อื่นจากความคิดของตนเอง

หนูน้อยนักอ่าน

ห่านป่ากับนกกระเรียน

ณ ปึงอันอุดมสมบูรณ์ มีฝูงห่านป่าและนกกระเรียนหากินอยู่ด้วยกัน วันหนึ่ง นายพรานออกล่าสัตว์ เห็นฝูงนกทั้งสองจึงซุ่มดักยิง นกกระเรียนตัวหนึ่งได้ยินเสียงของนายพรานจึงทำสัญญาณบอกเพื่อนพ้องให้บินหนี ฝูงนกกระเรียนก็ตกใจแตกตื่น รีบกระพือปีกบินทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าทันที ส่วนฝูงห่านป่าตัวอ้วนอ้วนอ้วนอ้วนแต่ซ่อนกินอาหารเพลิดเพลินทำให้บินหนีไม่ทัน จึงถูกนายพรานจับไปทั้งหมด

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
ในยามคับขัน ผู้หวังแต่ความสุขและทรัพย์สินสมบัติมักตกอยู่ในอันตราย

หนูน้อยนักอ่าน

หมาจิ้งจอกตกบ่อ

หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินข้ามตลกลงไปในบ่อน้ำลึก และพยายามตะเกียกตะกายจนเอื้อมเกาะขอบบ่อไว้ได้ ไม่นานมีหมาป่าตัวหนึ่งเดินผ่านมา มันจึงตะโกนขอความช่วยเหลือ “ช่วยดึงข้าขึ้นไปที ข้าจะหมดแรงแล้ว”หมาป่าชะงักหน้าถามด้วยความห่วงในว่า “ทำยังไงถึงตกลงไปได้ละ แล้วอยู่อย่างนั้นนานหรือยัง ไม่มีใครผ่านมาช่วยเจ้าเลยหรือ” หมาจิ้งจอกพยายามคุมอารมณ์แล้วพูดขึ้นว่า “ข้าก็หวังให้เจ้าช่วยนี่แหละ รีบดึงข้าขึ้นไปก่อนเถอะ แล้วข้าจะเล่าเรื่องให้ฟัง”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การลงมือช่วยเหลือย่อมดีกว่าเพียงคำพูดแสดงความเห็นใจ

หนูน้อยนักอ่าน

ชวานา กับ งู

วันหนึ่งในฤดูหนาวอันเย็นยะเยือก ชวานาคนหนึ่งเดินมาพบงูนอนขดตัวแข็งทื่อใกล้ตายเพราะความหนาวเหน็บ ชวานารู้สึกสงสารจึงอุ้มงูไว้แนบอกแล้วนำกลับบ้านไปด้วย

เมื่อมาถึงบ้าน ชวานาได้ก่อกองไฟให้ความอบอุ่นแก่งู แต่ทันทีที่งูฟื้นคืนสติก็เลื้อยปราดเข้าอกชวานาจนถึงแก่ความตาย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คนพาลย่อมไม่รู้จักบุญคุณผู้อื่น

หนูน้อยนักอ่าน

ปู กับ งู

ปู กับ งู เป็นเพื่อนกันมานาน ปูมีนิสัยซื่อตรงไม่เคยทรยศเลย แต่งูกลับมีนิสัยคดโกง มักทรยศหักหลังปูทุกครั้งทำให้ปูได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ แม้ปูจะพยายามตักเตือนให้งูเปลี่ยนนิสัย แต่เจ้างูก็ไม่เคยคิดกลับตัว ในที่สุดปูก็หมดความอดทน ซุก้ามโตแข็งแรงหนีบคองูจนขาดใจตาย แล้วพูดว่า

“ถ้าเจ้ามีความซื่อตรงเหมือนตัวเจ้าที่นอนนิ่งเหยียดยาวอยู่อย่างนี้ เจ้าคงไม่พบจุดจบเช่นนี้หรอก”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า แม้ความตายก็ไม่อาจทำให้ผู้คดโกงกลับตัวได้

หนูน้อยนักอ่าน

ราชสีห์ป่วย กับหมาจิ้งจอก

ราชสีห์เจ้าเล่ห์ตัวหนึ่ง ซึ่เกียจออกล่าเหยื่อ จึงวางแผนแกล้งป่วยนอนชมอยู่ในถ้ำ แล้วขอให้สัตว์ต่างๆมาเยี่ยมตน เพื่อจะได้จับกินเป็นอาหาร สัตว์ทั้งหลายรู้ข่าวจึงผลัดเปลี่ยนกันไปเยี่ยมด้วยความห่วงใยทุกวัน เว้นแต่หมาจิ้งจอกเท่านั้น วันหนึ่งราชสีห์เห็นหมาจิ้งจอกเดินผ่านหน้าถ้ำจึงตะโกนขึ้นว่า “สัตว์ทุกตัวล้วนมีน้ำใจมาเยี่ยมข้าทำไมเจ้าไม่เข้ามาดูอาการข้าบ้างล่ะ”หมาจิ้งจอกตะโกนกลับไปว่า “ก็เพราะข้าสังเกตเห็นแต่รอยเท้าที่เดินเข้าไปในถ้ำ ไม่เห็นมีรอยเดินกลับออกมาเลยนะสิ”พูดจบก็เดินจากไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ผู้ฉลาดและรอบคอบย่อมไม่หลงกลตกเป็นเหยื่อใครง่ายๆ

ภาพกิจกรรมนวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนบ้านไทยโพนทราย
และส่งเสริมการเรียนรู้ห้องสมุด

ภาพกิจกรรมนวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนบ้านไทยโพนทราย
และส่งเสริมการเรียนรู้ห้องสมุด

โรงเรียนบ้านไทยโพนทราย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ